

مجلس شورای اسلامی ایران

شماره بخشنامه : 162201-99

تاریخ : ۱۳۹۹/۰۵/۲۷

بخشنامه شماره 99/162201 مورخ 1399/05/27; ابلاغ شیوه نامه نحوه محاسبه و نگهداری سپرده قانونی بر اساس روش میانگین گیری

موضوع

شماره : ۹۹۱۶۲۲۰۱

تاریخ : ۱۳۹۹۰۵۲۷

پیوست دارد

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به عالی

جهت اطلاع مدیران عامل محترم بانکهای دولتی غیر دولتی شرکت دولتی پست بانک موسسات اعتباری غیر بانکی و بانک مشترک ایران ونزوئلا ارسال میشود
با سلام

احتراما پیرو بخشنامه شماره ۹۹۵۷۹۱۲ مورخ ۱۳۹۹۰۳۰۳ موضوع ابلاغ سازوکار جدید نحوه محاسبه و نگهداری سپرده قانونی توسط بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی بدین وسیله شیوه نامه نحوه محاسبه و نگهداری سپرده قانونی بر اساس روش میانگین گیری به شرح پیوست جهت استحضار ایفاد میگردد. شایان ذکر می داند اولین دوره محاسبه سپرده قانونی از تاریخ ۲۵ مردادماه تا ۷ شهریورماه سال جاری و اولین دوره نگهداری سپرده قانونی از تاریخ ۱۱ تا ۲۴ شهریور ماه خواهد بود.

با عنایت به مراتب فوق الذکر خواهشمند است دستور فرمایند ضمن تمهید مقدمات اجرای موارد یاد شده مراتب با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶۰۵۱۶ به قید تسریع به واحدهای ذی ربط آن بانک مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ شده و بر حسن اجرای آن نظارت گردد. در خاتمه مقتضی است در صورت وجود هرگونه ابهام یا سوالی در خصوص شیوه نامه فوق الذکر، مراتب از اداره عملیات بازار باز و یا مدیریت کل نظارت بر بانک ها و مؤسسات اعتباری بانک مرکزی استعلام گردد. ۴۸۵۳۸۰۵ فر

مدیریت کل مقررات مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

حمیدرضا غنی آبادی

۰۲-۳۲۱۵

بسمه تعالی

شیوه نامه نحوه محاسبه و نگهداری سپرده قانونی بر اساس روش میانگین گیری به استناد مصوبات جلسات مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۱۹ و ۱۳۹۹/۱۱/۱۹ شورای محترم پول و اعتبار و همچنین سی و چهارمین جلسه مورخ ۱۳۹۸/۱۰/۲۴ هیات عامل محترم بانک مرکزی در خصوص سازوکار جدید سپرده قانونی و ابلاغیه حوزه نظارت به بانکها و مؤسسات اعتباری نامه شماره ۹۹۵۷۹۱۲ مورخ ۱۳۹۹۰۳۰۳) بدین وسیله شیوه نامه نحوه محاسبه و نگهداری سپرده قانونی بر اساس میانگین گیری به شرح ذیل تصویب می گردد.

ماده ۱ به منظور پیش بینی پذیر نمودن جریان ورودی و خروجی ذخایر و کاهش نوسانات نرخ سود در بازار بین بانکی و همچنین تسهیل مدیریت نقدینگی بین روز بانک ها محاسبه و نگهداری سپرده قانونی نزد بانک مرکزی به صورت میانگین گیری از مانده روزهای دوره محاسبه و دوره نگهداری اجرا می شود (شکل ۱)

ماده ۲ دوره محاسبه و دوره نگهداری سپرده قانونی هر کدام ۱۴ روز و شامل کلیه روزهای کاری و تعطیل میباشند. اداره عملیات بازار باز تقویم زمانی مربوط به شروع و خاتمه دوره محاسبه و دوره نگهداری سپرده قانونی را به صورت سالانه از

طریق پایگاه اطلاع رسانی بانک مرکزی منتشر میکند.

ماده - دوره محاسبه سپرده قانونی از روز شنبه شروع و تا پایان روز جمعه دو هفته بعد ادامه می یابد. در این دوره مبلغ سپرده قانونی بصورت جداگانه برای کلیه روزهای دوره محاسبه محاسبه شده و میانگین آن به عنوان مبلغ سپرده قانونی قابل تودیع توسط هر بانک در دوره نگهداری در نظر گرفته میشود.

ماده ۴ بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی موظفند کلیه اطلاعات مربوط به هر دوره محاسبه سپرده قانونی را در قالب جدول (۱) و حداکثر یک روز قبل از آغاز دوره نگهداری سپرده قانونی به اداره حسابداری کل و بودجه بانک مرکزی ارسال نمایند. کنترل صحت محاسبات سپرده قانونی توسط سامانه ای که به این منظور طراحی خواهد شد، صورت پذیرفته و مدیریت کل نظارت بر بانکها و مؤسسات اعتباری بانک مرکزی ضمن دسترسی به سامانه مذکور، عملکرد بانک ها و مؤسسات اعتباری غیر بانکی در اجرای صحیح این شیوه نامه را به صورت موردی بررسی نموده موارد انحراف احتمالی را گزارش و اقدامات لازم جهت اصلاح را به بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی و اداره حسابداری کل و بودجه بانک مرکزی اعلام نماید.

ماده ۵ در صورت افزایش سپرده قانونی و تاخیر در ارائه صورت محاسبات سپرده قانونی از سوی بانک ها و موسسات اعتباری غیربانکی اداره حسابداریکل و بودجه نسبت به محاسبه وجه التزام بر اساس ۱۰۰ درصد مبلغ افزایش و تعداد روز تاخیر اقدام می نماید.

ماده ۶- دوره نگهداری سپرده قانونی سه روز پس از اتمام دوره محاسبه اولین سه شنبه بعد از اتمام دوره محاسبه شروع و ۱۴ روز بعد دوشنبه دو هفته بعد خاتمه می یابد.

ماده ۷ در صورتی که شروع دوره نگهداری سه شنبه با روز تعطیل رسمی مصادف گردد اسناد مربوط به تودیع سپرده قانونی در اولین روز کاری بعد از تعطیلی ثبت خواهد گردید ولی دوره نگهداری جهت محاسبات میانگین تغییر نمی کند. تبصره در تعطیلات طولانی مدت از قبیل عید نوروز مهلت ارسال صورت محاسبات و روز تودیع سپرده قانونی توسط بخش نظارت قابل تغییر میباشد.

ماده - اداره حسابداریکل و بودجه بانک مرکزی در روز ابتدای دوره نگهداری سپرده قانونی حساب سپرده قانونی بانک یا موسسه اعتباری را تعدیل و تغییرات متناظر را در حساب جاری آن بانک یا موسسه اعمال مینماید. مانده این حساب تا پایان دوره نگهداری سپرده قانونی قابل تغییر نیست.

ماده ۹ به منظور تسهیل مدیریت نقدینگی روزانه بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی میتوانند حداکثر تا ۳۰ درصد سپرده قانونی خود را به صورت اعتبار بین روز استفاده نمایند. در این راستا برای هر یک از بانکها و موسسات اعتباری غیر بانکی، حساب سپرده میانگین افتتاح میشود و بانکها میتوانند از اعتبار در حساب سپرده میانگین تا سقف ۳۰ درصد سپرده قانونی استفاده نمایند؛ به نحوی که میانگین مانده های روزانه این حساب در پایان دوره منفی نباشد (شکل ۲ و ۳) بانک مرکزی حسب شرایط و اقتضائات بازار بین بانکی میتواند میزان استفاده بانکها از حساب سپرده میانگین را کاهش یا افزایش دهد. ماده ۱۰ در صورتی که میانگین مانده های روزانه حساب سپرده میانگین در دوره نگهداری برای بانک یا موسسه اعتباری منفی شود. اداره حسابداریکل و بودجه بانک مرکزی آن را اضافه برداشت در نظر میگیرد و وجه التزام اضافه برداشت، متناسب با کسری حساب معادل ۱۴ برابر میانگین حساب سپرده بین روز در دوره نگهداری را از حساب جاری بانک کسر می کند. اداره معاملات ربالی گزارش حساب سپرده میانگین را در پایان دوره نگهداری سپرده قانونی به اداره حسابداریکل و بودجه ارسال می نماید.

ماده ۱۱ استفاده از ۳۰ درصد سپرده قانونی جهت مدیریت نقدینگی روزانه جایگزین اعتبار بین روز بانک مرکزی می شود. در صورتی که نیاز نقدینگی بین روز بانک از ۳۰ درصد سپرده قانونی تعیین شده فراتر رود بانک یا موسسه اعتباری تنها در صورت تودیع وثیقه میتوانند از اعتبار در طول روز بانک مرکزی استفاده نمایند.

شکل ۱ چرخه محاسبه و نگهداری سپرده قانونی

هفته چهارم

[... چهارشنبه

دومین دوره محاسبه سپرده قانونی اولین دوره محاسبه سپرده قانونی دوره محاسبه سپرده قانونی

دومین دوره نگهداری سپرده قانونی متناظر با دومین دوره محاسبه اولین دوره نگهداری سپرده قانونی متناظر با اولین دوره محاسبه دوره نگهداری سپرده قانونی

جدول ۱ سرفصل های مشمول محاسبه سپرده قانونی به همراه نحوه محاسبه آن

نسبت سپرده قانونی افرض ۱۰ درصدی برای تمامی سپرده های مشمول) نوع سپرده شنبه

مناطق اصلی مناطق آزاد مانده سپرده ها مانده سپرده ها (مناطق اصلی) مانده سپرده ها (مناطق آزاد)

0.1 0.1 فرض الحسنه جاری ربالی

0.1 0.1 بستانکاران موقت به ریال

0.1

0.1 ۰۰۱

۰۱ مانده ها مطالبه نشده به ریال

وجوه اشخاص متوفی و محجور به ریال

0.1 0.1 وجود بلا تکلیف به ریال

حواله های عهده ما به ریال

0.1 0.1 وجوه اداره شده مصرف نشده

0.1 0.1 انواع چکهای بانکی فروخته شده (خالص)

- جمع سپرده های دیداری 0 0
  - 0.1 0.1 سپرده قرض الحسنه پس انداز ریالی
  - 0.1 0.1 پس انداز قرض الحد ویژه مسکن
  - 0.1 0.1 پس انداز قرض الحسنه ویژه جوانان
  - 0.1 0.1 پس انداز قرض الحسنه ویژه مصرف نشده
  - جمع سپرده های قرض الحسنه پس انداز 0 0
  - 0.1 0.1 سپرده های سرمایه گذاری کوتاه مدت
  - 0.1 0.1 سپرده های سرمایه گذاری کوتاه مدت ویژه
  - 0.1 0.1 سپرده های سرمایه گذاری بلند مدت یک ساله
  - 0.1 0.1 سپرده های سرمایه گذاری بلند مدت دو ساله
  - 0.1 0.1 سپرده های سرمایه گذاری بلند مدت سه ساله
  - 0.1 0.1 سپرده های سرمایه گذاری بلند مدت چهار ساله
  - 0.1 0.1 سپرده های سرمایه گذاری بلند مدت پنج ساله
  - 0.1 0.1 پس انداز کارکنان دولت (سهم مستخدم)
  - 0.1 0.1 پس انداز کارکنان دولت سهم دولت
  - جمع سپرده های سرمایه گذاری مدت دار 0 0
  - 0.1 0.1 سپرده نقدی ضمانت نامه ها به ریال (بخش دولتی)
  - 0.1 0.1 سپرده نقدی ضمانت نامه ها به ریال (بخش خصوصی)
  - 0.1 0.1 پیش دریافت معاملات (بخش دولتی و خصوصی)
  - 0.1 0.1 صندوق پس انداز مسکن بانک مسکن
  - 0.1 0.1 سپرده خرید مسکن
  - 0.1 0.1 پس انداز کارکنان
  - 0.1 0.1 صندوق بازنشستگی کارکنان
  - حساب بین بانک ها و موسسات اعتباری خارج از بازار بین بانکی)
  - جمع سایر سپرده ها 0 0
  - 0.1 0.1 پیش دریافت اعتبارات اسنادی بخش دولتی و خصوصی)
  - 0.1 0.1 پیش دریافت اعتبارات اسنادی داخلی بخش دولتی و خصوصی)
  - جمع پیش دریافت از مشتریان بابت اعتبارات اسنادی 0 0
  - جمع کل سپرده های مشمول سپرده قانونی 0 0
  - کل سپرده قانونی قبل از آزادسازی مجموع حاصل ضرب مانده سپرده ها (۱) در نسبت تعیین شده (۲) 0
  - حداکثر وجه نقد قابل کسر از سپرده قانونی (۲) کل مانده سپرده های مشمول 0
  - وجه نقد موجود در ترازنامه بانک (۳)
  - کل سپرده قانونی قابل تودیع پس از آزادسازی) کسر وجه نقد (۳) از سپرده قانونی محاسبه شده (۲) 0
- شکل ۲ نحوه محاسبه و نحوه نگهداری سپرده قانونی توسط یک بانک موردی با مدیریت نقدینگی مناسب

مبلغ سپرده قانونی محاسبه شده برای هر

- ۹۰
- ۸۰
- ۶۰
- ۵۰
- ۲۰
- ۱۰
- ۱۰
- ۲

شکل - نحوه محاسبه و نحوه نگهداری سپرده قانونی توسط یک بانک موردی با مدیریت نقدینگی ضعیف

<https://ravihesab.com>

موسسه آموزشی راوی حساب